

ШЕШІМ

30.11.2023

Астана қаласы

РЕШЕНИЕ

106/14-VIII

№

город Астана

**Астана қаласының 2035 жылға
дейінгі Бас жоспарының жобасын
мақұлдау туралы**

«Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 22-бабының 1-тармағы 1) тармақшасына және «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Қазақстан Республикасының Заңының 6-бабының 2 тармағына сәйкес Астана қаласының мәслихаты **ШЕШТІ:**

1. Осы шешімнің қосымшасына сәйкес Астана қаласының 2035 жылға дейінгі Бас жоспарының жобасы мақұлданды және Қазақстан Республикасы Үкіметінің бекітуіне енгізілсін.

2. Осы шешім қол қойылған күннен бастап күшіне енеді.

Астана қаласы
мәслихатының төрағасы

Е. Каналимов

Астана қаласы мәслихатының
2023 жылғы 30 қарашадағы
№ 106/14-VIII шешіміне
қосымша

Астана қаласын дамытудың 2035 жылға дейінгі жоспары (негізгі ережелерін қоса алғанда)

1-тарау. Жалпы ережелер

Астана қаласының 2035 жылға дейінгі бас жоспары (бұдан әрі – Бас жоспар) келешектегі кешенді дамудың, аумақты жоспарлы ұйымдастырудың, қаланың әлеуметтік және инженерлік-көлік инфрақұрылымы жүйесінің бағыттарын айқындайтын негізгі қала құрылысы құжаты болып табылады.

Астана қаласының 2035 жылға дейінгі бас жоспары Жер, Экологиялық кодекстердің, «Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы», «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы», «Астананың мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының Заңдарының және Қазақстан Республикасының қала құрылысын жобалау саласына қатысты басқа да заңнамалық актілер мен нормативтік құжаттарының талаптарына сәйкес әзірленді.

Бас жоспарда келесі жобалық кезеңдер қабылданды:

- 1) бастапқы жыл – 2021 жылғы 1 қаңтардағы жағдай;
- 2) құрылыстың бірінші кезегі – 2025 жыл;
- 3) есептік мерзім – 2035 жыл.

2-тарау. Бас жоспардың мақсаты

Бас жоспар Астана қаласының және Астана агломерациясының өзара байланыстылығы, Қазақстан Республикасы астанасының қызметтерін жүзеге асыруды ескере отырып әзірленді.

Бас жоспар келесілерді айқындайды:

1) табиғи-климаттық, қалыптасқан және болжанатын демографиялық және әлеуметтік-экономикалық жағдайларды ескере отырып, әлеуметтік, рекреациялық, өндірістік, көліктік және инженерлік инфрақұрылымды қоса алғанда, Астана қаласының (бұдан әрі – қала) аумағын дамытудың негізгі бағыттары;

2) осы аймақтардың аумақтарын функционалдық аймақтарға болу және пайдалануды шектеу;

3) аумақты табиғи және техногендік құбылыстар мен процестердің қауіпті (зиянды) әсерінен қорғау, экологиялық жағдайды жақсарту жөніндегі шаралар;

4) көлік бөлімін әзірлеу жөніндегі негізгі бағыттар, көше-жол желісінің бас схемасы;

4) көлік бөлімін әзірлеу жөніндегі негізгі бағыттар, көше-жол желісінің бас схемасы;

5) бас жоспар жобасының қоршаған ортаға әсерін бағалау

6) қаланың тұрақты дамуын қамтамасыз ету жөніндегі өзге де шаралар.

Бас жоспар келесілерді әзірлеудің негізі болып табылады:

1) қаланың әлеуметтік-экономикалық дамуының ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді бағдарламалары;

2) электрмен жабдықтау, жылумен жабдықтау, газбен жабдықтау, сумен жабдықтау, су бұру, нәсер кәрізін жүйесі және басқа да инженерлік жүйелерді дамытудың кешенді схемалары;

3) қаланың кешенді көлік схемасы (ККС);

4) бекітілген Бас жоспарды іске асыру бойынша қала аумағын түбегейлі жоспарлау және салу жобалары;

5) қысқа мерзімді кезеңдерге арналған кешенді құрылыс салу жоспарлары;

6) тұрғын үй, өндірістік және коммуналдық-қойма аумақтарын қайта құру және дамыту бағдарламалары;

7) тарихи құрылыс пен тарихи және мәдени мұра объектілерін сақтау және оңалту жоспарлары;

8) рекреациялық аймақтар аумақтарын дамыту және көгалдандыру бағдарламалары;

9) қоғамдық кеңістіктер мен көгалдандыруды дамытудың қала құрылысы схемалары;

10) Астана қаласын ықшам салудың және елорда аумақтарын жаңартудың кешенді жоспарлары;

11) қоғамдық кеңістіктерді кешенді абаттандыру және қайта құру жоспарлары;

12) қаланы салу ережелері.

3-тарау. Әлеуметтік-экономикалық даму

1-параграф. Демография

Қала аумағының әкімшілік шекаралары шегіндегі халық саны бастапқы жылы 1 184,4 мың адамды құрады.

Астана қаласы халқының келешектегі санының болжамы корреляциялық-регрессиялық талдау, жас қозғалысының әдістері, статистикалық экстраполяция және еңбек теңгерімі негізінде экономикалық-математикалық әдістерді пайдалана отырып, Қазақстан Республикасы Ұлттық статикалық агенттігінің әдістемесі бойынша халықтың табиғи және көпші-қон қозғалысында объективті болып жатқан өзгерістерді ескере отырып орындалды.

Халықтың келешектегі саны әлеуметтік-экономикалық қызметтің барлық салаларындағы қызметке еңбекке қабілетті жастағы халықтың оңтайлы қосылуын ескере отырып, статистикалық экстраполяция әдісімен айқындалған.

Қала халқының жобалық саны:

1) құрылыстың бірінші кезегі (2025 ж.) – 1 480 мың адам;

2) есептік мерзім (2035 ж.) - 2 275 мың адамды құрайды.

Халықтың жалпы болжамды өсімі жобалау кезеңдері бойынша:

құрылыстың бірінші кезегі (4 жыл) – 295,6 мың адам;

есептік мерзім (10 жыл) – 795 мың адам құрайды.

Еңбекке қабілетті жастағы халық есептік мерзімінің соңына қарай қала халқының 66% құрайды.

2-параграф. Тұрғын үй-азаматтық құрылыс

Қаланың тұрғын үй қоры қаланың барлық тұрғындарының орташа қамтамасыз етілуі бір тұрғынға шаққанда 21,1 м² құрауы жағдайында бастапқы жылы 24 996,2 мың м² құрайды.

Осы бас жоспардағы негізгі мақсаттардың бірі тұру ыңғайлылығындағы, атап айтқанда тұрғын үй қорымен қамтамасыз ету көрсеткіші бойынша диспропорцияны жою болып табылады. Бұл ретте есепті кезеңге арналған Бас жоспарда қалада тұрудың жайлылығын қамтамасыз ету үшін тұрғын үй қорымен бір адамға 30 м² қамтамасыз ету көрсеткіші қабылданды және тұрудың осындай жайлылық деңгейіне қол жеткізу үшін тұрғын үй қорын **68 250 мың м²** дейін ұлғайту қажет. Бірінші кезеңге (2025 ж.) бір адамға тұрғын үй қорымен қамтамасыз етуді 26 м² дейін ұлғайту жоспарлануда, бұл ретте тұрғын үй қоры **37 200 мың м²** құрайды

2021 - 2035 жылдар кезеңінде жаңа тұрғын үй құрылысының көлемі жалпы ауданы 43 580,8 мың м² құрайды, оның ішінде үй жанындағы учаскелері бар үйлерде – 1 044,3 мың м², көп пәтерлі көп қабатты үйлерде – 43 117,5 мың м². Тұрғын үй қорының шығуы 908 мың м² құрайды, оның ішінде 806 мың м² жеке учаскелері бар үйлер есебінен.

Қоғамдық қызмет көрсету саласы. Бас жоспарда мемлекеттік емес қызмет көрсету нысандарын дамытумен ұштастыра отырып, халықты әлеуметтік маңызы бар объектілердің тегін қызметтерімен қамтамасыз етудің нормативтік көрсеткіштеріне қол жеткізу бағытында жаңа әлеуметтік-экономикалық және қала құрылысы жағдайларын ескере отырып, әлеуметтік саланы дамыту көзделеді.

Бас жоспарда есептік мерзімге жалпы білім беретін мекемелердегі орындар санын 257,4 мың оқушы орнына немесе бұрыннан бар 94 341 орынға 164 мектепке немесе бастапқы жылға 100 мектепке ұлғайту көзделген.

Мектепке дейінгі мекемелер желісін дамыту үшін есептік мерзімге мектепке дейінгі мекемелердегі орындар санын 82,7 мың орынға ұлғайту көзделген, оның ішінде мемлекеттік және жеке үлгідегі жеке тұрған балабақшаларда 64,8.

Есептік мерзімге жайлы тұруды қамтамасыз ету үшін жалпы қуаты бір ауысымда 21,8 мың адам болатын амбулаториялық мекемелерді енгізу, сондай-ақ халықтың болжамды санын ескере отырып, төсек-орынның ауруханалық қорын 4265 бірлікке ұлғайту қажет.

Бірінші кезеңге денсаулық сақтау мекемесінің 32 объектісін салу ұсынылады, оның ішінде 9 – аурухана, 17 амбулаториялық емхана, 6 басқа

объект, есептік мерзімге 61 денсаулық сақтау объектісі, оның ішінде 3 аурухана, 52 емхана және өзге 6 объект.

3-параграф. Экономикалық қызмет

Елордалық қалаларды, оның ішінде «жаңа (жобаланған) астаналар» деп аталатындарды стратегиялық позициялау тәжірибесін талдау стратегиялық позициялаудың негізгі бағыттарының бірі «шенеуніктер қалалары» сияқты қалалар туралы идеямен байланысты функционалдық және беделді бұрмалануды еңсеру болып табылатынын көрсетеді. Бас жоспарда қала экономикасының мынадай басым бағыттары айқындалған:

Осы үдеріс аясында қалалар үшін негізгі міндет қояды:

- қаланы Қазақстан Республикасының астанасы, «сыртта» қаланың ашылуына байланысты жаһандық орталық ретінде көрсету;
- қаланың «ішке» ашылуына байланысты қала тұрғындары, оның ішінде елеуетті мигранттар үшін тартымды, жайлы инклюзивті «өмір сүруге арналған қалаға» айналуы;
- экономика және жұмыспен қамту құрылымын әртараптандыру.

4-параграф. Қаланы ғылыми-инновациялық орталық ретінде дамыту

Шығармашылық салалар. IT-сектор. Астана қаласы бүгінгі күні IT-секторды дамыту үшін айтарлықтай әлеует жинақтап үлгерді және Орталық Азияның IT-астанасы рөліне үміткер қалалардың бірі ретінде орналасуы әбден мүмкін. Бұл бірнеше факторларға байланысты:

- қалада қазақстандық IT-Чемпиондар компанияларының жартысы орналасқан;
- қалада IT-университет ашылды;
- Астанада Орталық Азиядағы IT-стартаптардың ірі халықаралық технопаркі – Астана Хаб жұмыс істейді;

Халықаралық ғылыми кешен өзегі бола алатын ғылыми кластерді қалыптастыру отандық ғылымның дамуын жеделдете алады. Назарбаев Университетінің оң тәжірибесі үздік шетелдік ғалымдарды тарта отырып, халықаралық деңгейдегі ғылыми-білім беру мекемелерін ұйымдастыру мүмкіндігін көрсетеді.

5-параграф. Қаланың өнеркәсіп аймақтарын жаңғырту

Экономикашы әртараптандыру және қалада еңбек қолдану орындарын құру мақсатында қолданыстағы өнеркәсіптік аймақ, индустриялық аймақтар шегінде өнеркәсіпті дамыту көзделген. Қалада іске асырылатын негізгі бағыттар – металлургия (аффинаж зауыты), астананың азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз етуге арналған тамақ өнеркәсібі, машина жасау, сондай-ақ тұрғын үй, азаматтық және өнеркәсіптік құрылысқа арналған материалдар өндірісі.

4-тарау. Қала құрылысын дамыту

Сәулет-қала құрылысы аспектілері. Жаңа бас жоспарда бұрын бекітілген Бас жоспардың негізгі қағидалары сақталған: экологиялық қолайлы, қауіпсіз және әлеуметтік-ыңғайлы өмір сүру ортасын құруға бағытталған қала құрылысы іс-шаралары кешенінің негізі болып табылатын полицентрлік, ықшамдылық, теңгерімділік.

Елорданы дамытудың проблемалық мәселелері бойынша тұжырымдамалық жобалық шешімдер ұсынылды: халық санының қарқынды өсуі, аумақтардың функционалдық мақсатын өзектендіру, құрылыс тығыздығын арттыру, көлік, инженерлік және әлеуметтік инфрақұрылымды теңгерімді дамыту.

Бас жоспардың негізгі сәулеттік-қала құрылысы идеясы Еуразия континенті елдерінің ынтымақтастығы мен өзара іс-қимылы орталықтарының бірі, өмір сүруге қолайлы қала ретінде Астана қаласының мәнерлі бейнесін қалыптастыру болып табылады.

Жоспарлау шешімі жергілікті жағдайлар кешенін (климаттық, табиғи, ұлттық және т.б.) ескере отырып қабылданды. Қала аумағын сәулеттік-жоспарлық ұйымдастыру қаланың қалыптасқан функционалдық-жоспарлау құрылымын ескере отырып орындалды және аумақты және қалыптасқан көлік-жоспарлау қаңқасын кешенді бағалау негізінде әзірленді.

Астананың қалалық жоспарлау құрылымының басты орталық элементі маңызды табиғи фактор – қаланы оң жағалау мен сол жағалау бөліктеріне бөлетін Есіл өзені болып табылады. Есіл өзені – қаланың дамуына бағыт беретін және өмір ағымын бейнелейтін табиғи жасыл және су осі. Өзенге параллель дерлік солтүстікте өнеркәсіптік аймақты негізгі қала құрылысынан бөлетін Батыс Еуропа-Оңтүстік-Шығыс Азия маңызды теміржол магистралі өтеді. Қаланың тарихи орталығы осы екі негізгі артерия арасында дамыды. Сондықтан қала аумағының өсуі оңтүстік бағытта - сол жағалау бөлігін игеру бойынша жүреді.

Қаланың келешектегі жоспарлау құрылымын қалыптастырудың негізі табиғи-экологиялық және көлік қаңқасы болып табылады. Табиғи-экологиялық қаңқаны Есіл өзенінің алқабы, оның салалары: Ақбұлақ, Сарыбұлақ, «Жасыл Аймақ» және «Астана-Орман» екпелері, жұмыс істеп тұрған орман саябақтары, қалалық саябақтар, гүлбақтар, желекжолдар құрайды. Астана қаласының қоныстану аумағының ішкі жоспарлау құрылымы негізінен халыққа мәдени тұрмыстық қызмет көрсетуді үздік ұйымдастыру талаптарымен және қалалық қозғалыс талаптарымен айқындалады. Қаланың жоспарлау шешімі айналма жүйенің дамуына байланысты.

Қаланың тұрғын аудандары мен орамдары аумақты тұрғын және магистральдық көшелер желісімен бөлу нәтижесінде құрылады. Аудандарда балабақшалар, мектептер, дене шынықтыру алаңдары, сауда-ойын-сауық орталықтары, аудандық саябақтар, емханалар, ірі азық-түлік және азық-түлік емес дүкендер, моншалар және т. б. сияқты халыққа қызмет көрсету үшін күнделікті пайдаланылатын мекемелер мен объектілер жобаланады.

Астана қаласын елдің ең ірі әкімшілік-саяси, ғылыми және мәдени орталығы ретінде дамытудың бас жоспарының қала құрылысы аспектісінде мынадай негізгі ережелер мен шешімдер ескерілді:

Экологиялық, әлеуметтік және экономикалық аспектілерді ескере отырып, қала аумағын орнықты даму бағытында дамыту;

Өмір сүруге, жұмыс істеуге, демалуға және көңіл көтеруге арналған кеңістіктер құруды ескере отырып, қоғамдық кеңістіктер мен көгалдандыруды тұжырымдамасын әзірлеу;

Жаңа жұмыс орындарын құру және инвестициялар тарту арқылы қаланың экономикалық әлеуетін дамыту;

Тұрғын үй жағдайларын жақсарту, әлеуметтік қызметтердің қолжетімділігі және мәдени өмірді дамыту арқылы қала тұрғындарының өмір сүру сапасын арттыру;

Цифрлық технологиялар, зияткерлік басқару жүйелері және смарт технологиялар сияқты заманауи технологияларды дамыту;

Қаланы функционалды аймақтарға бөлу: тұрғын үй, өнеркәсіптік, коммерциялық, мәдени және т. б. әр аймақтың өзіндік мақсаты және тиісті инфрақұрылымдық объектілері бар;

Қаланың тарихи және мәдени ескерткіштерін сақтау және қорғау;

Көлік инфрақұрылымын дамыту: жаңа магистральдар салу, жол желісін кеңейту, жаяу жүргіншілер аймақтарын құру, жаңа көпірлер салу;

Экологиялық таза қалалық ортаны құру;

Тұрғын үй инфрақұрылымын дамыту: тұрғын үй салу, халықтың жайлы тұрғын үйге деген қажеттілігін қанағаттандыруы тиіс жаңа шағын аудандар, орамдар мен тұрғын үй кешендерін құру;

Бизнес үшін инфрақұрылым құру: бизнесті дамыту және инвестициялар тарту үшін жағдай жасау;

Қоғамдық инфрақұрылымды дамыту: мектептер, балабақшалар, ауруханалар, спорт кешендері және т. б. сияқты әлеуметтік инфрақұрылымның жаңа объектілерін құру, жаңа мәдени объектілерді құру: театрлар, көрме залдары, кітапханалар және т. б.; жаңа спорт объектілерін құру;

Туризмді дамыту: Астана қаласының бас жоспары туристік инфрақұрылым құруды және туристерді қалаға тартуды көздейді.

Қаланы жобалаудың маңызды факторы тұрғындар мен туристер үшін ыңғайлы қалалық ортаны, қала тұрғындарына ыңғайлы көлік жүйесін құру болды. Ол үшін көлік пен жаяу жүргіншілерді болу, жаяу жүргіншілер аймақтары мен велосипед жолдарын құру, демалыс және мәдени іс-шаралар кеңістігін құру сияқты заманауи қала құрылысы тұжырымдамалары қолданылды.

Қаланың жоспарлау құрылымы 5 жоспарлау аудандарымен ұсынылған, олардың шекаралары әкімшілік аудандардың шекараларымен сәйкес келеді. Бұл елорданы аумақтық дамытудың жедел басқару үшін қолайлы. Бұдан әрі қала 148 жоспарлау секторына бөлінген, оның әрқайсысында қоғамдық орталықтарды құру жоспарланған.

Оларда орналасқан аудан орталықтары бар аудандарға бөлінетін қалада аудан орталықтарын іскерлік орталықпен, өнеркәсіптік кәсіпорындармен, саябақтармен, стадиондармен, вокзалдармен байланыстыратын қосымша магистральдық көшелер пайда болады.

Көшепді қоғамдық орталықтардың жоспарлау құрамы қала құрылысы профилімен және қаланың көлемімен, жергілікті табиғи жағдайлармен және қалыптасқан жоспарлау жағдайымен анықталады.

Жоспарлау орталықтарын дамыту қала тұрғындарын бастапқы қызмет көрсету объектілерімен қамтамасыз етумен, көліктік қайта отыру тораптарын дамытумен, саябақ аймақтары, сауда орталықтары мен спорт объектілері бар қоғамдық кеңістіктерді дамытумен және үйлесімді, жайлы орта құрумен теңестірілетін болады.

Жоспарлау секторының қағидалары:

– жалпы білім беретін мектептердің, бақтардың жаяу жүргіншілерге қолжетімділігі, балалардың көлік қозғалысы қарқынды жалпықалалық магистральдарды кесіп өтуіне жол бермеу;

– қала тұрғындарын (оның ішінде балаларды, қарттарды және халықтың аз қозғалатын топтарын) жаяу жүргіншілерге қауіпсіз қолжетімділік радиусында қызмет көрсету мекемелерімен қамтамасыз ету. Негізінде, бұл бәріне таныс, бірақ іріленген және қазіргі өмір сүру жағдайларына бейімделген ықшам аудандар.

Бұл іс-шаралар қаланы барлық жоспарлау секторларында тұруға қолайлы етуге мүмкіндік береді.

1-кесте

№ п/п	Жоспарлау аудандарының атауы	Жоспарлау ауданының аумағы (га)	Жоспарлау секторларын ың саны
1	Шығыс аудан	15 471	51
2	Оңтүстік аудан	20 022	27
3	Батыс аудан	19 336	28
4	Солтүстік-батыс ауданы	6 775	23
5	Солтүстік аудан	18 129	19
	Жиыны:	79 733	148

Бас жоспармен жоспарлау аудандарының келесі орталықтары ескеріледі:

1. Шығыс жоспарлау ауданы - «Алматы» ауданы Есіл және Ақбұлақ өзендерінің түйіскен жерінен, 1-5 нөсерлі кәріз жүйесінің тазарту құрылыстары ауданында, Ақбұлақ өзені бойымен солтүстік-шығысқа қарай Сауда және А184 (жобалық атауы) көшелерінің қиылысына дейін, одан әрі солтүстікке қарай Сауда көшесімен Р. Қошқарбаев даңғылына дейін, Р. Қошқарбаев даңғылымен Ақбұлақ өзеніне дейін, Ақбұлақ өзенімен солтүстік-шығысқа қарай қолданыстағы қала шекарасына дейін, қаланың шығыс шекарасымен Есіл өзеніне дейін, Есіл өзенімен Ақбұлақ өзенімен түйіскенге дейін.

2. Оңтүстік жоспарлау ауданы - «Есіл» ауданы Қабанбай батыр даңғылынан Есіл өзені бойымен қаланың шығыс шекарасына дейін, одан әрі қала шекарасы бойынша оңтүстік-шығысқа қарай Қарқаралы тас жолына дейін, одан әрі Қарқаралы тас жолының шығыс жағымен және Қабанбай батыр даңғылының жұп жағымен Есіл өзеніне дейін. Аудан шекарасына Ұлттық пантеон аумағы кіреді. Ұлттық пантеон Астана қаласынан 17 км қашықтықта орналасқан, ол Қабанбай батыр кесенесінің айналасында, батырдың есімімен аталатын ауылдың жанында тұрғызылған

3. Батыс жоспарлау ауданы - «Нұра» ауданы, қаланың батыс бөлігіндегі Есіл өзені бойымен шығысқа қарай Қабанбай батыр даңғылына дейін, одан әрі Қабанбай батыр даңғылының тақ жағымен және Қарқаралы тас жолының батыс жағымен қаланың оңтүстік шекарасына дейін.

4. Солтүстік-батыс жоспарлау ауданы - «Сарыарқа» ауданы, қаланың батыс шекарасынан темір жол бойымен Алаш тас жолына дейін, Бөгенбай батыр даңғылының тақ жағымен Республика даңғылына дейін, одан әрі оңтүстікке қарай Республика даңғылының тақ жағымен А. Бараев көшесіне дейін, А. Бараев көшесімен Есіл өзеніне дейін, Есіл өзенінің оң жақ тармағымен батысқа дейін қала шекаралары.

5. Солтүстік жоспарлау ауданы – «Байқоңыр» ауданы, Астана-Қостанай бағытындағы темір жолдан қаланың қолданыстағы шекарасы бойынша солтүстікке қарай Ақбұлақ өзеніне дейін, Ақбұлақ өзенінің бойымен Р. Қошқарбаев даңғылына дейін, Р. Қошқарбаев даңғылының жұп жағымен Сауда көшесіне дейін, Сауда көшесі бойымен А184 көшесіне дейін, одан әрі Ақбұлақ өзені бойымен Есіл және Ақбұлақ өзендерінің түйіскен жеріне дейін, Есіл өзенімен Қараөткел көпіріне дейін, А. Бараев көшесімен Республика даңғылына дейін, Республика даңғылының жұп жағымен Бөгенбай батыр даңғылына дейін, Бөгенбай батыр даңғылы мен Алаш тас жолының бойымен темір жолға дейін, темір жолмен қаланың батыс шекарасына дейін. Аудан шекарасына қалалық зират аумағы кіреді.

Қалалық аумақтарды қала құрылыстық аймақтарға бөлу регламенттерді белгілеу арқылы жүргізілетін қалалық аумақтарды реттелген өзара байланысты пайдалана отырып, толыққанды қолайлы өмір сүру ортасын құруға бағытталған.

Астана қаласының аумағын дамытудың Бас жоспарының қала құрылысын аймақтарға бөлу материалдары:

– түбегейлі жоспарлау жобаларын әзірлеуге арналған бастапқы-рұқсат беру және қала құрылысы құжаттамасының құрамында аумақты көпөшептегі пайдаланудың тиісті көрсеткіштерін енгізу;

– аумақты қолданыстағы пайдалану тиімділігін бағалау;

– жер және мүліктік қатынастарды белгілеу кезінде аумақты пайдаланудың тиісті көрсеткіштерін қосу және есепке алу;

– Астана қаласының тұрғындарын және қала құрылысы қызметінің басқа да қатысушыларын (инвесторлар, құрылыс салушылар, кәсіпкерлер және т. б.) аумақтың қала құрылысын дамыту келешегі туралы хабардар ету;

– қала құрылысы аймақтарының шекарасындағы барлық объектілер мен аумақтар бойынша сараптама жүргізу, жобалық және рұқсат беру құжаттамасын келісу және бекіту үшін пайдаланылады.

Аумақтың функционалдық мақсаты қаланың әрбір жоспарлау бірлігі үшін белгілі бір қызмет түрлерін (тұрғын аймақ, әлеуметтік аймақ, коммерциялық аймақ, өзге аймақ) белгілейді.

Аумақтың құрылыс мақсаты әрбір жоспарлау бірлігінің салынған бөлігі үшін құрылыстың шекті параметрлерін белгілейді. (құрылыстың ең жоғарғы және ең төменгі биіктігі, құрылыстың шекті тығыздығы, қызыл сызықтардан шегіну және т.б.).

Қала құрылысы жоспары аумақтық аймақтың орналасуы мен даму ерекшеліктерін, сондай-ақ жер учаскелерін пайдаланудың алуан түрлерін (тұрғын үй, қоғамдық-іскерлік, өндірістік, рекреациялық және жер учаскелерін пайдаланудың өзге де түрлерін) аумақтық ұштастыру мүмкіндігін ескере отырып, әрбір аумақтық аймақ үшін жерді пайдалану және құрылыс салу қағидаларын жеке белгілейді.

Жобамен келесі функционалды аймақтар анықталды:

Тұрғын аудандар: Олар халықтың тұрақты тұруына арналған және осы мақсатта көп пәтерлі және жеке тұрғын үйлермен құрылысқа жатады. Тұрғын үйлерде қосалқы қызмет ретінде халыққа әлеуметтік-мәдени және тұрмыстық қызмет көрсетудің жеке тұрған, қосарлас және жапсарлас салынған объектілерін, негізінен санитариялық-қорғау аймақтарын ұйымдастыруды талап етпейтін қосалқы ғимараттар, автотұрақтар, өнеркәсіптік және коммуналдық қоймалар түрінде орналастыруға жол беріледі.

Өнеркәсіптік аймақ: өнеркәсіптік аймақ өндірістік аймақтарды және ағынды суларды тазарту қондырғысы мен ағынды суларды тұндырғышы бар коммуналдық аймақты қамтиды. Сонымен қатар, өнеркәсіптік аймақты жылу және электр энергиясын өндіру объектілері, газ, су жеткізушілер, темір жолдардың жылжымалы құрамын жөндеу, орталық жылыту радиаторлары мен қазандықтарын жөндеу объектілері, генераторлар, трансформаторлар, электр энергиясын тарату және басқару жабдықтары, медициналық жабдықтар, құрылыс материалдарын өндіру, тамақ өнеркәсібі және т. б. сияқты қаланың негізгі жұмыс істеп тұрған кәсіпорындары құрайды.

Санитариялық-қорғаныш аймақтары: бұл өнеркәсіптік және тұрғын аудандар арасындағы жасыл қорғаныс аймақтары. Бас жоспар өндірістік объектілер мен жоспарлау аумақтарының тұрғын аудандары арасында санитариялық-қорғау аймақтарын ұйымдастыруды көздейді, бұл ретте санитариялық-қорғаныш аймағы өнеркәсіптік кәсіпорындардың қауіптілік сыныбын нақты айқындай отырып қалыптастырылатын болады.

Демалыс аймағы: оларға қалалық ормандар, орман саябақтары, орманды қорғау аймақтары, су айдындары, ауылшаруашылық алқаптары және басқа да жерлер кіреді, олар тұрғын ауданда орналасқан саябақтармен, бақтармен, алаңдармен және желекжолдармен бірге ашық кеңістіктер жүйесін құрайды. Астана қаласының аумағын ландшафттық-рекреациялық ұйымдастыру қалалық ортаның барлық жасыл бөліктерін теңгерімді

дамытудан, елорда тұрғындары үшін қолайлы табиғи және экологиялық жағдайларды қамтамасыз етуден тұрады.

Арнайы аймақ: зираттарды, қатты тұрмыстық қалдықтарды қайта өңдеу кәсіпорындарын, тазарту қондырғыларын және басқа да осындай құрылымдарды орналастыруға арналған.

Резервтік аумақтар: Астана қаласын келешекте дамыту үшін осы аумақтар қаланың тұрғын аймағын одан әрі дамыту үшін пайдаланылатын жерлер болып табылады.

Қолжетімділігі шектеулі аймақтар: бұл әскери ведомстволар мен әскери бөлімдердің арнайы аумақтары. Оларда тұрғын үйлер, соның ішінде казармалар немесе түзеу мекемелері, сондай-ақ коммуналдық шаруашылық, өнеркәсіп және басқа да әскери объектілер орналасқан.

Қоғамдық орындар: Денсаулық сақтау, мәдениет, білім беру, байланыс, сауда, қоғамдық тамақтану, тұрмыстық қызмет көрсету, коммерциялық қызмет объектілерін, сондай-ақ орта кәсіптік және жоғары білім беру мекемелерін, ғылыми-зерттеу, әкімшілік мекемелерді, ғибадат орындарын, іскерлік, қаржылық және қоғамдық қызмет орталықтарын, автотұрақтар мен басқа да жалпықалалық маңызы бар ғимараттар мен құрылыстарды басым орналастыруға арналған.

Инженерлік және көліктік инфрақұрылым аймақтары: темір жол, автомобиль, өзен, әуе және құбыр көлігінің құрылыстары мен қатынастары, коммуникацияларды, электрмен және жылумен жабдықтау, сумен жабдықтау және су бұру, газбен жабдықтау және инженерлік жабдықтарды орналастыруға және пайдалануға арналған. Оларға инженерлік және көліктік инфрақұрылым аймақтары: автомобиль көлігі объектілері; су көлігі объектілері; сыртқы көлік объектілері жатады; инженерлік инфрақұрылым объектілері (құбыржол көлігі, байланыс, хабар тарату, теледидар, ақпараттық технологиялар және энергетика) жатады.

Астана қаласын қалалық аймақтарға бөлу – бұл аумақтарды функционалдық пайдалануға (функционалдық аймақтарға бөлу), девелопментке (құрылыс аймақтарға бөлу), ландшафтты ұйымдастыруға (ландшафттық аймақтарға бөлу) және экологиялық қауіпсіздікке (экологиялық аймақтарға бөлу) міндетті талаптарды белгілеу. Бас жоспар жобасымен шекаралары астананың 5 әкімшілік ауданымен және 148 жоспарлау секторымен сәйкес келетін 5 жоспарлау ауданы белгіленді.

Қаланың қоныстану аумағы 2035 жылға қарай 25,9 мың га құрайды. Өнеркәсіптік аумақтар темір жолдың солтүстігінде тарихи қалыптасқан аумақтарда қалады. Қолданыстағы өнеркәсіптік кәсіпорындар негізінен кеңейіп шектеулі қалыптасқан өнеркәсіптік аймақтар шегінде дамитып болады. Жаңа кәсіпорындар жаңа өнеркәсіптік алаңдарда (ауданы 600 га №1 индустриялық парк, ауданы 433 га №2 индустриялық парк және ауданы 80 га Логистикалық орталық) орналасатын болады. Өнеркәсіп аймағының ауданы 2035 жылға қарай 9,0 мың га құрайды. Қаланың қалған аумағын Қазақстанның барлық аумағынан жеке флорасы мен фаунасы бар және саябақтармен, Есіл, Ақбұлақ, Сарыбұлақ өзендерінің және Нұра-Есіл каналының жағалауларымен

бірге қаланың кез-келген аумағынан жаяу жүргіншілерге қолжетімділік шегінде орналасқан бірыңғай табиғи-ландшафтық кешенді құрайтын «Жасыл сквеплер» құрайды. Көгалдандыру аумағы 1 адамға шаққанда 18,7 шаршы м. есеппен 2035 жылға дейін 42,7 мың га құрайды

5-тарау. Көлік инфрақұрылымы

Көлік инфрақұрылымы демографиялық және әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштердің болжамды өсуі, халықтың ұтқырлығы, жолаушылар және жүк тасымалы көлемдерінің өзгеруі, көліктің жаңа баламалы түрлерін жанжалсыз енгізу, экологиялық талаптарды қатаңдату жағдайында қала аумақтарының жайлы қолжетімділігін, қала ішіндегі, қала маңындағы және сыртқы көлік байланыстарының қауіпсіздігі мен сенімділігін қамтамасыз етуге тиіс. Бұл міндеттер қозғалыстың моторланбаған тәсілдерінің (жаяу және велосипед қозғалысы), қоғамдық және жеке көліктің, қалалық, қала маңындағы және сыртқы көлік жүйелерінің өзара іс-қимылы мен толықтырылуын қамтамасыз ететін қаланың бірыңғай көлік жүйесін дамытуды, сондай-ақ тұтынушыларға көліктік қызмет көрсету түрлерін баламалы таңдауға мүмкіндік беруді талап етеді.

Астананың көлік жүйесін одан әрі жетілдірудің негізгі аспектілеріне мыналар жатады:

1. Жол қозғалысы қауіпсіздігін арттыру.
2. Көліктің қоршаған ортаға теріс әсерін азайту.
3. Ақпараттық технологиялардың әлеуетін пайдалану.
4. Жоспарланған қоныстануға, еңбек қосымшасы орындарын орналастыруға және халықтың болжамды ұтқырлығына сәйкес Астананың көлік желілерін одан әрі дамыту қажеттілігі.

Қалалық көлік инфрақұрылымының әлеуетін ұлғайту қоғамдық жолаушылар көлігін дамытудың басымдығын белгілеу және оның жолаушылар тасымалдарының жалпы көлеміндегі үлесін арттыру кезінде халықтың жүріп-тұруына кететін уақытты барынша азайту қажеттігі ескеріле отырып орындалатын болады. Бұл ретте мыналар жалғасады:

- Астана қаласының бас жоспарында белгіленген бағыттарда қаланың көше-жол желісінің қаңқасын кезең-кезеңімен қалыптастыру;
- көлік-қайта отыру тораптары жүйесін дамыту
- қалалық қоғамдық жолаушылар көлігін дамыту
- жеке көлікті иелену және пайдалану деңгейін төмендетуді қамтамасыз ететін жеңіл көлікті және жеке ұтқырлық құралдарын жалға беру жөніндегі қызметтер саласын дамыту;
- халықтың аз қозғалатын топтары мен мүмкіндіктері шектеулі адамдар үшін тұтас және қауіпсіз қозғалыс желісін құру, сондай-ақ жаяу жүргіншілердің жайлы және қауіпсіз қозғалысы үшін көше кеңістіктері мен аула аумақтарын жайластыру.

Қаланың орталық бөлігінде көлік басымдықтарының иерархиясы негіз ретінде қабылданады: жаяу жүргіншілер мен велосипед қатынастары үшін қолайлы жағдайлар, қоғамдық жолаушылар көлігінің басым дамуы,

қозғалатын автомобиль және соңғы орында тұрақта тұрған автомобиль. Астана қаласының көлік жүйесін дамытудың негізгі көрсеткіштері 2-кестеде көрсетілген.

2-кесте Астананың көлік инфрақұрылымы объектілерінің кезеңмен дамуының жиынтық көрсеткіштері

№ п/п	Көрсеткіштердің атауы	Өлшем бірл.	Кезеңдер бойынша көрсеткіштердің шамасы			
			01.01.21ж.жағд. бойынша	2025 ЖЫЛ	2035 ЖЫЛ	2050 ЖЫЛ
Көше-жол желісі						
1.	Көше мен жолдардың жалпы ұзындығы, с.і. өтпелерді ескерусіз	км км	1582,7 1064,3	1918,2 1382,7	2586,8 1980,4	н/д 2524,0
	1.1 МАГИСТРАЛДЫҚ барлығы, соның ішінде:	км	505,8	618,5	830,8	1004,7
	1.2 ЖЕРГІЛІКТІ МАҢЫЗЫ БАР барлығы, с.і.:	км	1076,9	1303,6	1759,1	1509,6
2.	Көше-жол желісінің тығыздығы, с.і.:	км/км ²	3,7	4,4	5,2	5,4
	- магистралдық	км/км ²	1,8	2,0	2,2	2,2
Жасанды құрылыстар						
3.	3.1 КӨЛІКТІК, с.і.:	ед.	95	101	137	200
	- темір жол өтпелері, с.і. жаңа құрылыс	бірл.	3	3 0	5 2	5 0
	- автомобильдердің түрлі деңгейдегі көлік жол айырықтары, с.і. жаңа құрылыс	бірл.	21	23 2	39 16	87 48
	- көлік эстакадалары, тоннельдер с.і. жаңа құрылыс	бірл.	3	3 0	6 3	6 0
	- темір жолмен қиылысатын автомобиль өтпелері,	бірл.	8	8 0	12 4	16 4

	- с.і. жаңа құрылыс					
	- су бөгеттері арқылы автомобиль өтпезолдары, - с.і. жаңа құрылыс	бірл.	51+4 ²	55+4 ² 4	64+4 ² 9	75+4 ² 11
	3.2 ЖАЯУ ЖҮРГІНШІЛЕР, с.і.:	бірл.	24	н/д	н/д	н/д
	- көшеден тыс жаяу жүргіншілер өтпезолдары	бірл.	13	13	52	64
	- су бөгеттері арқылы жаяу жүргіншілер өтпезолдары	бірл.	11	н/д	н/д	н/д
Темір жол көлігі						
4.	Қала ішіндегі қатынастағы желінің ұзындығы	км	14,4	14,4	14,4	14,4
5.	Қала ішіндегі қатынастағы станция саны (аялдама пункттері)	бірл.	2	2	6	6
Әуе көлігі						
6.	Әуежай	бірл.	1	1	1	1
Автомобиль көлігі						
7.	Барлығы автомобиль саны, с.і.	мың бірл.	303,6	347,2	583,9	1175,2
	- азаматтарға тиесілі	мың бірл.	268,0	305,6	513,9	1034,2
8.	Автомобильдену деңгейі жалпы	авт./мың тұрғ.	256	235	260	350
	Автомобильдену деңгейі жалпы	//	226	210	230	310
Қоғамдық жолаушылар көлігі						
9.	ҚЖК түрлері бойынша желілердің ұзындығы:					
	- ЖРК	км	-	21,8	30,8	35,2
	- темір жол	км	14,4	14,4	14,4	14,4
	- трамвай	км	-	-	52,7	88,5

	- пневмодөңгелекті жерүсті	км	464,0	593,1	773,0	н/д
	- суда жүретін көлік	км	6,0	19,5	19,5	н/д
10.	Желінің тығыздығы	км/км ²	1,7	2,1	2,3	н/д
11.	Жылжымалы құрам, с.і.:	бірл.	1078	1183	1759	2342
	- ЖРК	бірл.	-	5	16 ⁵	24 ⁵
	- трамвай	бірл.	-	-	65 ⁶	140 ⁶
	- пневмодөңгелекті жерүсті	бірл.	1078	1178	1678	2178
12.	Ұсынылған сыйымдылық, с.і.	мың орын	102,085	115,25	190,4	265,6
	- ЖРК	мың орын	-	3,25	10,4	15,6
	- жерүсті	мың орын	102,085	112,0	180,0	250,0
13.	Көлік саябақтары, с.і.	бірл.	6	8	11	13
	- ЖРК	бірл.	-	1	1	1
	- трамвай	бірл.	-	-	1	1
	- пневмодөңгелекті жерүсті	бірл.	6	7	9	11
14.	Автовокзалдар / автостанциялар	бірл.	1	3	6	н/д
15.	Өзен вокзалдары	бірл.	1	1	2	н/д
Жеке ұтқырлық құралдары *						
16.	Желі ұзындығы	км	108,8	186,4	755,8	н/д

2-кестеге ескертулер:

1. 8 өтпезолдан тұратын өзен арқылы 4 темір жол өтпесі.
2. 49 көпір және 4 жер үймесі кіреді.
3. Елді мекеннің бас жоспары кезеңінде ұзындығы нақтыланбайтын немесе шартты болатын өтпелерді ескерусіз.
4. Өтпезолдардың ұзындығы 2025 жылға арналған өтпезолдар желісінің тығыздығына – 1,7 км/км², 2035 жылға - 1,6 км/км² негізделіп қабылданған.
5. ЖРК желілеріндегі жылжымалы құрамның сыйымдылығы – 650 жолаушы.
6. Трамвай желілерінде жылжымалы құрамның сыйымдылығы 350 жолаушы болып қабылданды (3-сскциялы).
7. Жеке жинақтылық құралдары – велосипедтер, самокаттар, модеп пен басқалары.

6-тарау. Инженерлік инфрақұрылым

1-параграф. Сумен жабдықтау

Қазіргі уақытта қаланың су тұтынуы тәулігіне 330 мың м³ құрайды, оны қолданыстағы ССС-1,2 қамтамасыз етуде – тәулігіне 305 мың м³ және қосылуы 2023 жылы жоспарланған салынып жатқан ССС-3, өнімділігі тәулігіне 105 мың м³ болжанған.

Бас жоспарда 2025 жылға дейін көзделген: су қоймасынан ССС-3 дейін 1200 мм су құбырының 2-ші желісінің құрылысын аяқтау және техникалық сумен жабдықтау үшін «Тельман» СС-ны 100-ден (қолданыстағы қуаты) 160 мың м³/тәулігіне дейін, индустриялық паркке дейін диаметрі 1000 екінші жіпті салумен кеңейту қажет.

2035 жылға қарай халық саны 2,3 млн. тұрғынды құрайды және есептік ең жоғары тәуліктік шығын тәулігіне 613 мың м³ құрайды., ол үшін Ертіс-Қарағанды каналынан су құбырымен тәулігіне 210 мың м³ ССС-4 салу көзделген.

2-параграф. Су бұру

Астана қаласында өнімділігі тәулігіне 254 мың м³ бір КТҚ жұмыс істейді.

Бас жоспармен 2025 жылға дейін өнімділігі тәулігіне 188 мың м³ КТҚ-2 құрылысын аяқтау көзделген, 2035 жылға тәулігіне 604 мың м³ есептік су бұру кезінде, өнімділігі тәулігіне 165 мың м³ КОС-3 салу көзделген.

Тазартылған сарқынды суларды техникалық сумен жабдықтауға және жасыл желектерді суаруға пайдалану көзделеді. Тазартылған сулардың қалдығы Есіл өзеніне және Нұра-Есіл каналына бұрылады.

3-параграф. Нөсерлі кәріз жүйесі

Қалада нөсерлі кәріз жүйесі тазарту құрылыстарының 17 кешені, 113 нөсер сорғы станциялары жұмыс істейді. Нөсерлі кәріз желілерінің жалпы ұзындығы 610,2 км құрайды.

2025 жылға 7 тазарту құрылысын, 2035 жылға қосымша 7 тазарту құрылысын салу көзделген.

4-параграф. Жылумен жабдықтау

Астана қаласының қолданыстағы жылумен жабдықтау жүйесі екі негізгі бағытпен ұсынылған: алты аудандық қазандығы бар ЖЭО-1, ЖЭО-2 негізіндегі орталықтандырылған жылумен жабдықтау жүйесі (ОЖ), жиынтық қолданыстағы жылу қуаты -2709 Гкал/сағ және орталықтандырылмаған жылумен жабдықтау жүйесі (ОЖЖ).

2025 жылға қарай ОЖ аймағында жылу жүктемелеріне қажеттілік сағатына 3863 Гкал құрайды, ол үшін ЖЭО-3-тің 1-ші кезегін, «Оңтүстік-Шығыс» және «Тұран» екі ГТС салу көзделген.

2035 жылға қарай ОЖ аймағында жылу жүктемелерінің қажеттілігі 5820 Гкал /сағ құрайды, ол үшін ЖЭО-2 кеңейту, ЖЭО-3-тің 2-ші кезегін және «Тельман» және «Оңтүстік-батыс» екі ГТС салу көзделген.

5-параграф. Электрмен жабдықтау

2022 жылға Астана қаласының ең жоғары электр жүктемесі ЖЭО-1 және ЖЭО-2 электр станцияларынан 825 МВт құрайды. Қуат пен электр энергиясының тапшылығы «ЦГПП» ҚС және «КЕГОС» АҚ-ға тиесілі 220кВ сақиналар арқылы жабылады.

Бас жоспарға сәйкес, 2035 жылға арналған электр көздерінің болжамды қуаты 1800 МВт құрайды.

2025 жылға дейін сенімді электрмен жабдықтауды қамтамасыз ету үшін 110/10кВ бес қосалқы станцияны («Южная-2» ҚС, «Батығай» ҚС, «Қабанбай батыр» ҚС, «Арай» ҚС, «Қарлығаш» ҚС) салу қажет.

2035 жылға дейін электрмен жабдықтауды қамтамасыз ету үшін 2035 жылға дейін төрт қосалқы станция («Наурыз» ҚС, «Майбалық» ҚС, «Аңсаған» ҚС, «Бағыстан» ҚС) салу қажет.

6-параграф. Газбен жабдықтау

Астана қаласын газдандыру «Сарыарқа» магистральдық газ құбыры пайдалануға беруден басталды. «Астана» АГТС-1 және «Астана» АГТС-2 жиынтық өнімділігі 460,0 мың м³/сағ.

2025 жылға қарай айналма автожол мен Нұра-Есіл каналының қиылысынан оңтүстікке қарай өнімділігі сағатына 350 м³ АГТС-3 салу және ұзындығы 71,707 км «Сарыарқа» МГ-ден АГТС-3-ке дейінгі газ бұру құбырын салу көзделген.

2035 жылға қарай олардың әрқайсысының өнімділігін сағатына 230-дан 350 мың м³-ке дейін ұлғайта отырып, «Астана» АГТС-1 және «Астана» АГТС-2 қайта жаңарту көзделген.

7-тарау. Қоршаған ортаға әсер етуді бағалау

Астана қаласы аумағында экологиялық жағдайды жақсарту бойынша іс-шаралар келесілерді көздейді.

Атмосфералық ауаны қорғау бойынша іс-шаралар:

– 2035 жылға қарай қаланың өнеркәсіптік кәсіпорындарының СҚА-нан ауданы 150 га тұрғын аймағын шығару.;

– Астана-Көкшетау трассасының батысына қарай, К-1 трассасының солтүстігіне қарай ауданы 47,5 га өнеркәсіп кәсіпорындарын шығару;

– қоныстану аймағынан едәуір қашықтықта орналасқан өнеркәсіптік кәсіпорындар үшін арнайы аймақтар мен технопарктер құру;

– газ тәріздес ластаушы заттарды запалсыздандыру және ұстау бойынша техникалық шешімдерді енгізу;

– стационарлық көздерден ластаушы заттар шығарындыларын азайту;

– өнеркәсіптік кәсіпорындар мен жеке секторды газ отынына ауыстыру;

– көлікті газ отынына және электр тартымына ауыстыру;

– жалпы пайдаланымдағы (желекжолдар, гүлбақтар, бақтар) және арнайы мақсаттағы (темір жолдардың қорғаныш жасыл жолақтары, коммуникацияның техникалық аймақтары және т. б.) жаңа көгалдандырылған аумақтарды сақтау және құру;

– Астана қаласында баламалы көлік түрін енгізу (электроавтобустар, ЖРК, велоқозғалыс);

– Астана қаласының барлық ЖЭО және аудандық қазандықтарын қамтитын «Астана-Энергия» АҚ объектілерін газ отынына ауыстыру;

– қуаттылығы сағатына 440 Гкал шамасында ЖЭО-3-тің 1-кезегі және қуаттылығы сағатына 418 Гкал шамасында 2035 ж. дейін ЖЭО-3-тің 2-кезегі пайдалануға берілсін;

– ауданы 535 га күл үйіндісін салу.

Жерүсті және жерасты суларының ластануын азайту үшін қажет:

– Кіші Талдықөл көлінің № 7 учаскесінде су қорғау аймағы су жиегінен 70 м-ден 300 м-ге дейін, су қорғау белдеуі 35 м мөлшерінде белгіленсін.;

– Кіші Талдықөл көлінің №5 учаскесінде рекреациялық аймақ құру;

– 2025 жылға қарай өнімділігі тәулігіне 188 мың м³ кәріз-тазарту құрылыстарын (КТҚ-2) салу.

– 2035 жылға қарай өнімділігі тәулігіне 165 мың м³ кәріз-тазарту құрылыстарын (КТҚ-3) салу.

– 3720 га алаңда Қарабидайық жинақтағышын кеңейту;

– жер үсті суларының ластану көздерін анықтау және жою (оқшаулау);

– ағынды суларды (кәріз, нөсер, дренаж) тазарту технологиясын жетілдіру;

– шаруашылық қызметте тазартылған сарқынды суларды пайдалану, тазартылған сарқынды суларды пайдалану бағыттарын іздеу және олардың санитарлық негіздемесі;

– нөсер, еріген және тасқын суларды жинауды ұйымдастыру, жергілікті дренаж жүйесі;

– су құбыры және кәріз желілерінен ағып кетудің алдын алу бойынша алдын алу шараларының жүйесі;

– коррозиялық бұзылуды болдырмау мақсатында жерасты құбырларына арналған гидрооқшаулағыш құрылғы;

– ҚТҚ-ны ұйымдастырылған сақтау және уақтылы шығару;

– суды тұтынудың айналым жүйесін пайдалана отырып, жаңа өнеркәсіптік кәсіпорындарды дамыту, жұмыс істеп тұрғандарын реконструкциялау;

– сумен жабдықтау және су бұру желілерін, оның ішінде ғимараттар мен тұрғын үйлерге су құбырын енгізу және кәріз шығарылымдарын ауыстыру және реконструкциялау;

– су ресурстарын ұтымды пайдалану (экономикалық ынталандыру);

– ресурс үнемдеу жүйесін (технологиясын) енгізу.

Жерді сақтап қалу және қалпына келтіру бойынша келесілер көзделінген:

– табиғи топырақтармен және өсімдіктермен ландшафт жасау үшін пайдаланылуы мүмкін антропогендік әрекеттерден зардап шекпеген учаскелерді («өзектерді») бөлу;

– жерді қалпына келтіру;

– жобалау-ізвестіру жұмыстары: топырақ және басқа да далалық зерттеулер, зертханалық талдаулар, картографиялау;

– құрылыс кезінде топырақтың құнарлы қабатын алу, тасымалдау, сақтау; әлеуетті құнарлы жыныстар мен қабаттарды қалпына келтірілетін жерлерге жағу; минералды тыңайтқыштарды жыл сайын енгізу есебінен сақтау және молықтыру;

– ластануға жер мониторингі және оларды қорғау бойынша шаралар әзірлеу;

– ағаштар мен көгалдарға арналған жаңа топырақ есебінен қолайлы отырғызу орындарын құру;

– ластаушы заттардың шығарылуын бақылау және топырақтың ластануын болдырмау.

Қалдықтардың ықтимал теріс әсерін азайту үшін қажет:

- ауданы 100 га болатын жаңа ҚТҚ полигонын салу;

- қуатын жылына 450 мың тонна болатын қоқыс өңдеу кешенін (ҚӨК) салу;

- әр түрлі қауіптілік сыныбындағы қалдықтарды кейіннен қалдықтармен жұмыс істеуге рұқсаты бар кәсіпорындарға орналастыра отырып, оларды бөлек жинауды ұйымдастыру;

- контейнерлік алаңдар мен контейнерлерді түгендеу, халықты ақпараттандыру, контейнерлік алаңдарда ұйымдар туралы ақпаратты көрсете отырып, арнайы тақтайшалар орнату;

- аумақты абаттандыру және көгалдандыру.

Жасыл желектерді сақтау бойынша ұсынылды:

- жасыл желектер қатты тозған жерлерде өсімдік жамылғысын қалпына келтіру;

- антропогендік және техногендік факторлардың әсеріне төзімді сәндік ағаштар мен бұталардың үлкен алқаптарын қалыптастыру.

- «Жасыл белдеу» көгалдандыру жобалары шеңберінде жыл сайын ағаш отырғызу, саябақтар мен гүлбақтарды салу және қайта құру, сондай-ақ жаңа құрылыс объектілерінің аумақтарын көгалдандыру.

Жануарлар әлеміне жағымсыз әсерлерді азайту үшін келесілер көзделінсін:

- су қорғау аймақтарында, жерүсті су объектілерінің жағалаудағы қорғау белдеулерінде шаруашылық қызметті жүргізу тәртібін сақтау;

су және басқа да биологиялық ресурстарға залалды өтеу мақсатында өтемақы іс-шараларын орындау;

- табиғи саябақтарды, сулы-батпақты жерлерді жануарлар мен құстардың тіршілік ету ортасы ретінде сақтау;

- балық тәлімбақтарын құру.

Зираттар бойынша проблемалық мәселелерді шешу үшін ұсынылады:

- 2035 жылға дейін ауданы 386 га зиратты салу (СҚА 300 м);

- одан кейінгі консервациялаумен орны жоқ зираттарға қатысты «ресми жабық зираттар» мәртебесін беру рәсімін өткізу, өйткені СҚА-ны 300 м-ден

100 м-ге дейін қысқарту бойынша 11.02.2022 ж. қолданыстағы ДСМ ҚР қолдану мүмкіндігі жоқ;

- «Астана қаласының аумағынан жұмыс істемейтін зираттарды консервациялау туралы» Астана қаласының мәслихатына талқылау үшін ұсыныстар енгізу және шешімнің жобасын әзірлеу;

- 28 зират бойынша тұрақты жер пайдаланудың мемлекеттік актілерін рәсімдеу және алу;

- уәкілетті әділет органдарына ҚР ИДМ ҚІК және ТҚШ-ның 25.12.2017 ж. № 320-НҚ бұйрығымен күші жойылған «Халыққа салттық (жерлеу) қызмет көрсетуді және елді мекендердегі зираттарды күтіп-ұстауды жобалау, ұйымдастыру тәртібі туралы ереже» 1.04-05-2003 ҚР РДҚ қайтару және қолданысқа енгізу туралы ұсыныс енгізілсін.

- Астана-Көкшетау бағытындағы қолданыстағы 460 га зират үшін СҚА мөлшері 300 метр және режимді сақтау белгіленсін;

- жаңа зиратты жобалау кезінде санитариялық-қорғаныш аймағы (СҚА) 300 метр ескерілсін;

- крематорий салу (СҚА 500м)

- биологиялық және медициналық қалдықтарды пайдаға жаратумен патологоанатомиялық бюроны салу (СҚА 500м).

Автокөліктен шудан қорғау үшін мыналарды қарастыру қажет:

- салалық қала құрылысы құжатын – Астана қаласының кешенді көлік схемасын (ККС) әзірлеу;

- жаңа көлік магистральдарын, көпірлерді, көлік айрықтарын салу және қолданыстағы кеңейту, жол желісінің тар учаскелерін реконструкциялау және жөндеу, «жасыл толқын» қағидаты бойынша үздіксіз және жеделдетілген қозғалыс магистральдарын ұлғайту;

- жол бойында, негізгі магистральдардың бойымен жасыл желектерді тұрақты отырғызу;

- шуды қорғау шараларының, экрандардың және т. б. құрылысы.

- халыққа шу әсерін азайту үшін көгалдандыру шаралары.

Темір жол көлігінен шығатын шудан қорғандың негізгі шараларына мыналар жатады:

- жолаушылар көлігінің жылжымалы құрамын жаңарту бойынша жұмыстар жүргізу, реагенттерді қолдану және автокөлікті сұйытылған газға ауыстыру;

- қоғамдық көлікте электрлендірілген көліктің үлесін ұлғайту және көліктің баламалы түрлерін - жеңіл рельсті трамвайды (LRT) енгізу мүмкіндігі.

- жүк көлігінің тұрғын аудандары арқылы өтуді шектеу;

- тұрғын үй құрылысы аймақтарымен шектесетін үлкен жүк ағындары бар темір жолдар мен автомобиль магистральдары бойындағы учаскелерде шудан қорғау экрандарын орнату.

- қазіргі тұрғын үй алаптарының аумағында да, жаңа ғимараттарда да мониторинг жүргізу және шу карталарын жасау. Карталардың көмегімен шу

әсерінің тәуекелдерін саралау және оларды жою бойынша бірінші кезектегі шараларды әзірлеу;

– вокзалдан солтүстік-батысқа қарай 4,5 км темір жол жолының учаскесінде олардың болмауымен учаскелерде орман екпелері түрінде биологиялық тосқауыл орнату және орман екпелерінің жетіспеушілігімен учаскелерде кедергілерді «күшейту» көзделеді.

Әуе көлігінен шығатын шудан қорғану үшін мыналар қажет:

- қаланы жоспарлау кезенді болашақта әуежайдың жақындығын ескеру;
- арнайы пилоттық әдісті қолдану;
- ең шулы ұшақтарға тыйым салу, түнгі ұшуларды шектеу, елді мекендердің үстінен ұшуға тыйым салу
- шудан қорғайтын көгалдандыру мен экрандарды орнату;
- ұзын ось сызығы бойынша – оңтүстік-батыс және солтүстік-шығыс бағыттағы жер бөлу шекарасынан 1800 метр; қысқа ось сызығы бойынша – солтүстік-батыс және оңтүстік-шығыс бағыттағы жер бөлу шекарасынан 550 метр санитариялық алшақтықты сақтау.

2035 жылға дейінгі кезеңдегі Астана қаласы Бас жоспарының негізгі техникалық-экономикалық көрсеткіштері

№	Көрсеткіштер	Өлшем бірлігі	Қазіргі жағдайы (01.01.2021 ж. жағдай бойынша)	Бірінші кезең (01.01.2025 ж.)	Есептік мерзім (01.01.2035 ж.)
1	Аумағы				
1.1.	Қала, кент аясында және ауылды елді мекен аясында елді мекеннің ауданы, барлығы	га	79733,0	79733,0	79733,0
	соның ішінде:				
1.1.1.	тұрғын үй және қоғамдық құрылыстың	-\\-	8597,3	11686,7	19136,1
1.1.1.1	үй (пәтер) маңында жер учаскесі бар усадьбалы және оқшауланған құрылыстың	-\\-	2723,2	3113,3	3876,3
1.1.1.2	аз қабатты көп пәтерлі тұрғын үйлер құрылысының	-\\-	107,7	211,0	469,5
1.1.1.3	көп қабатты көп пәтерлі тұрғын үйлер құрылысының	-\\-	3043,3	4663,5	9529,6

1.1.1. 4	қоғамдық құрылыстың	-\\-	2723,1	3698,9	5260,7
1.1.2.	Өнеркәсіптік және коммуналдық-қойма құрылысының	-\\-	6514,9	7436,0	8974,9
1.1.2. 1	өнеркәсіптік құрылыстың	-\\-	3850,8	4381,0	5431,5
1.1.2. 2	коммуналдық құрылыстың	-\\-	1767,4	2056,2	2359,1
1.1.2. 3	қойма құрылысының	-\\-	896,7	998,8	1184,3
1.1.3.	Көлік, байланыс, инженерлік қатынастардың олардың ішінде:	-\\-	1389,1	1989,7	2348,2
1.1.3. 1	магистральды инженерных желілер мен құрылыстардың	-\\-	481,6	801,7	959,9
1.1.3. 2	байланыс құрылыстарының	-\\-			
1.1.3. 3	сыртқы көліктің (темір жол, автомобиль, өзен, теңіз, әуе және құбыр)	-\\-	907,5	1188,0	1388,3
1.1.4.	Ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың	-\\-	16584,0	22391,4	31728,3
1.1.4. 1	қорықтардың	-\\-			
1.1.4. 2	қорықшалардың	-\\-			
1.1.4. 3	табиғат ескерткіштерінің	-\\-			
1.1.4. 4	ормандар мен орман саябақтарының	-\\-	16584,0	22391,4	31728,3
1.1.5.	Су айдындары мен акваторийлердің	-\\-	5966,5	5808,6	5512,2
	олардың ішінде:				
1.1.5. 1	өзеңдер, табиғи және жасанды су айдындарының	-\\-	4298,8	4244,2	4106,3
1.1.5. 2	су қорғайтын аймақтардың	-\\-	1505,0	1401,7	1243,2
1.1.5. 3	гидротехникалық құрылыстардың	-\\-	162,7	162,7	162,7
1.1.5. 4	су шаруашылығы құрылыстары	-\\-			

1.1.6	Ауыл шаруашылығында пайдалануға арналған	-\\-	10659,2	8703,4	867,0
1.1.6.1	егістік жерлердің	-\\-	8887,6	7769,9	
1.1.6.2	бақтар мен жүзім бақтарының (саяжайлар)	-\\-	1005,1	567,0	867,0
1.1.6.3	шабындықтар, жайылымдардың	-\\-	766,5	366,5	
1.1.7	Жалпы пайдалану үшін	-\\-	4912,7	6555,0	9025,7
1.1.7.1	көшелер, жолдар, өтпезолдар	-\\-	3588,1	3838,6	4519,7
1.1.7.2	су айдындары, жағажайлар, жағалаулардың	-\\-	353,5	414,2	529,2
1.1.7.3	саябақтар, гүлбақтар, желекжолдардың	-\\-	971,1	2302,2	3976,8
1.1.7.4	жалпы пайдалануға арналған басқа аумақтық объектілер	-\\-			
1.1.8	Резервтік	-\\-	25109,3	15162,2	2140,6
1.1.8.1	қоныстану аумақтарын дамыту үшін	-\\-	12575,5	8792,9	800,3
1.1.8.2	өнеркәсіп-өндірістік және коммуналдық аумақтарды дамыту үшін	-\\-	2638,3	1820,5	440,1
1.1.8.3	рекреациялық және басқа аймақтарды ұйымдастыру үшін	-\\-	9895,5	4548,8	900,2
2.	Халық				
2.1	Бағынышты елді мекендерді ескерумен халық саны, барлығы	мың адам	1184,4	1480	2275
	Соның ішінде:				
2.1.1	қаланың өздері (кент, ауылды елді мекен)	-\\-	1184,4	1480	2275
2.1.2	басқа елді мекендер	-\\-	-		-
2.2	Халықтың табиғи қозғалысының көрсеткіштері				
2.2.1	өсім	-\\-	30,7	33,8	53,5
2.2.2	кему	-\\-	7,6	6,7	9
2.3	Халықтың көші-қон көрсеткіштері	-\\-			
2.3.1	өсім	-\\-	113,7	139,9	126,8
2.3.2	кему	-\\-	84,3	79,1	130,6

2.4	Халықтың тығыздығы				
2.4.1	қоныстану аумағы аясында	адам/га	88,4	110,4	169,8
2.4.2	қалалық, кенттік және ауылдық құрылыс аясында	-\\-	137,8	126,6	118,9
2.5	Халықтың жастық құрылымы:				
2.5.1	Еңбекке қабілетті жастан төмен – 0-15 жас	мың адам /%	391,9/33,0	458,7/30,9	646,2/28,5
2.5.2	еңбекке қабілетті жастағы халық (ерлер 16-62 жас, әйелдер 16-57 жас)	-\\-	714,1/59,3	914,3/61,7	1456,3/64,2
2.5.3	еңбекке қабілетті жастан жоғары халық	-\\-	69,8/5	106,9/7,2	172,6/7,6
2.7	Еңбек ресурстары, барлығы		714,1/59,3	914,3/61,7	1456,3/64,2
	олардың ішінде:				
2.7.1	Экономикалық белсенді халық, барлығы	мың адам /%	612/51,1	782/52,7	1220/53,1
	оның ішінде:				
2.7.1.1	Экономика саласында жұмыс істейтіндер	-\\-			
1)	қала құрушы топта		264/23	430/28	660/29
	олардың ішінде өздігінен жұмыспен қамтылғандар				
2)	қызмет көрсету тобында		316/27	313/20	500/22
	олардың ішінде өздігінен жұмыспен қамтылғандар				
2.7.1.2	Жұмыссыздар	-\\-	32/3	39/2,6	59/2,6
2.7.2	Экономикалық белсенді емес халық	-\\-			
	оның ішінде :				
2.7.2.1	өндірістен ажыраумен оқитын еңбекке қабілетті жастағы оқушылар	-\\-			
2.7.2.2	экономикалық қызметпен айналыспайтын еңбекке жарамды жастағы халық	-\\-			
3	Тұрғын үй құрылысы				
3.1	Тұрғын үй қоры, барлығы	мың м ²	24996,2	38480	68250

		жалпы аудан / %			
3.2	Ортақ қордан:	-\\-			
3.2.1	көп пәтерлі үйлерде	-\\-	20882,4	34310,3	63898,2
3.2.2	усадыба түріндегі үйлерде	-\\-	4113,8	4169,7	4351,8
3.3	70%-дан астам тозуы бар тұрғын үй қоры, барлығы	-\\-			
	оның ішінде				
3.3.1	мемлекеттік қор	-\\-			
3.4	Сақталынатын тұрғын үй қоры, барлығы	-\\-		38303,5	67518,5
3.5	Тұрғын үй қорын қабаттылық бойынша бөлу:		24996,2	38480	68250
	оның ішінде:				
3.6.1	аз қабатты	-\\-	4380,8	4406,3	4650,4
	олардың ішінде құрылыста:				
3.6.1.1	үй (пәтер) маңында жер учаскесі бар усадыбалы (коттедж түрінде)	-\\-	4113,8	4169,7	4351,8
3.6.1.2	пәтер маңында жер учаскесі бар оқшауланған	-\\-	-	-	-
3.6.1.3	1-2 қабатты жер учаскесіз	-\\-	267	236,6	298,6
3.6.2	(3-4 қабатты) көп пәтерлі	-\\-	526,6	648,2	940,3
3.6.3	(5-9 қабатты) көп пәтерлі	-\\-	10683,8	16683,1	32556,6
3.6.3	көп қабатты көп пәтерлі	-\\-	9405	16742,4	30102,7
3.7	Тұрғын үй қорының кемуі, барлығы	-\\-		176,5	731,5
	оның ішінде:				
3.7.1	техникалық жағдайы бойынша	-\\-			
3.7.2	қайта құру бойынша	-\\-			
3.7.3	басқа себептермен (үй жайларды қайта жабдықтау)	-\\-			
3.7.4	Келесілерге қатысты тұрғын үй қорының кемуі:				
3.7.4.1	қолданыстағы тұрғын үй қорына	%		0,46	1,0/
3.7.4.2	жаңа құрылысқа	-\\-		1,29	2,40

3.8	Жаңа тұрғын үй құрылысы, барлығы, соның ішінде келесілердің есебінен:	бірлік үй/мы ң шарш ы м жалп ы аудан/ %	-	13660,3	30501,5
3.9	Жаңа тұрғын үй құрылысының қабаттылық бойынша құрылымы	-\\-			
	оның ішінде:				
3.9.1	аз қабатты	-\\-	-	166,5	973,4
	олардың ішінде:				
3.9.1.1	үй (пәтер) маңында жер учаскесі бар усадьбалы (коттедж түрінде)	-\\-	-	158,2	886,1
3.9.1.2	пәтер маңында жер учаскесі бар оқшауланған	-\\-			
3.9.1.3	1-2 қабатты жер учаскесіз		-	8,3	87,3
3.9.1.4	(3-4 қабатты) көп пәтерлі	-\\-	-	127,9	294,3
3.9.2	(5-9 қабатты) көп пәтерлі	-\\-	-	6028,5	15873,5
3.9.3	көп қабатты көп пәтерлі	-\\-	-	7337,4	13360,3
3.10	Жаңа тұрғын үй құрылысының жалпы көлемінен орналастырылады:				
3.10.1	бос аумақтарда	-\\-			
3.10.2	қолданыстағы құрылысты қайта құру есебінен	-\\-			
3.11	Орташа алғанды жылына жаңа тұрғын үй қорының жаппы ауданын енгізу	мың шарш ы м	3144,8	2732,1	3050,1
3.12	Тұрғын үй қорының қамтамасыз етілуі:	жалп ы тұрғы н үй қоры- ның %			

3.12.1	су құбырымен		100	100%	100%
3.12.2	кәріз жүйесімен	-\\-	100	100%	100%
3.12.3	электр плиталармен	-\\-	72,3		
3.12.4	газ плиталармен	-\\-			
3.12.5	жылумен	-\\-	84,3		
3.12.6	ыстық сумен	-»-	84,2		
3.13	халықтың пәтерлердің жалпы ауданымен орташа қамтамасыз етілуі	м ² /адам	21,1	26	30
4	Әлеуметтік және мәдени-тұрмыстық қызмет көрсету объектілері				
4.1	Балалардың мектепке дейінгі мекемелері, барлығы	орын	47831	61005	130654
4.1.1	қамтамасыз етілуі деңгейі	%	59	71	100
4.1.2	1000 тұрғынға шаққанда	орын	40	41	59
4.1.3	жаңа құрылыс	-»-		13174	69649
4.2	Жалпы білім беретін мекемелер, барлығы	-“-	100657	244157	355189
4.2.1	қамтамасыз етілуі деңгейі	%	50	89	92
4.2.2	1000 тұрғынға шаққанда	орын	168	184	170
4.2.3	жаңа құрылыс	-“-		143500	11032
4.3	Ауруханалар, барлығы/ 1000 адамға	төсек	4,4	5	5
4.4.	Емханалар, барлығы/ 1000 адамға	ауысымдағы келушілер	7,8	21,3	21,3
4.5	Әлеуметтік қызмет көрсету мекемелері (интернат-үйлер), барлығы/ 1000 адамға	орын		28	28
4.6	Ұзақ уақыт демалу мекемелері (демалыс үйлері, пансионаттар, т.б.) барлығы/ 1000 адамға	-\\-		28	28

4.7	1000 адамға шаққандағы дене шынықтыру-спорт құрылыстары	га	120	120	
4.8	Көпшілікті-мәдени мекемелер (театрлар, клубтар, кинотеатрлар, мұражайлар, көрме залдары және т.б.), барлығы/ 1000 адамға	орын	115	105	83
4.9	Сауда кәсіпорындары / 1000 адамға	м ²	921	647	834
		сауда ауданы	1090900	1234700	1472300
4.10	Қоғамдық тамақтану кәсіпорындары, барлығы/ 1000 адамға	отыратын орын	135	83	119
4.11	Тұрмыстық қызмет көрсету кәсіпорындары, барлығы/ 1000 адамға	жұмыс орны	15	15	29
4.12	Өрт сөндіру депосы	автом./пост саны	4,7	4,5	21
5.	Көлікпен қамтамасыз ету				
5.1	Жолаушылар қоғамдық көлігі желісінің ұзындығы, барлығы	км	484,4	648,8	870,9
	оның ішінде:				
5.1.1	Электрлендірілген темір жол	км қосарлы жол	14,4	14,4	14,4
5.1.2	метрополитен	-//-	-	21,8	30,8
5.1.3	трамвай	-//-	-	-	52,7
5.1.4	троллейбус	-//-	-	593,1	773,0
5.1.5	автобус	-//-	464,0		
5.1.6	кеме көлігі	-//-	6,0	19,5	19,5
5.2	Магистральды жолдар мен көпелердің ұзындығы.	км	1064,3	1382,7	1980,4
	соның ішінде:				
5.2.1	жылдамдықты және қозғалысы реттелетін	-//-	162,3	162,3	118,7

5.2.2	жалпықалалық маңызы бар	-//-	152,7	190,7	314,7
5.2.3	аудандық маңызы бар	-//-	190,8	265,5	397,4
5.2.4	тұрғын көшелер	-//-	558,5	767,8	1152,7
5.2.5	ауылдық жолдар	-//-	-	-	-
5.2.6	өнеркәсіп жолдары	-//-	-	-	-
5.3	Сыртқы көлік				
	соның ішінде:				
5.3.1	темір жол,				
	соның ішінде:				
	жолаушылар	мың	1628,3	3300,0	5000,0
	жүк	мың	9578,34	10000,0	18000,0
5.3.2	әуе,				
	соның ішінде:				
	жолаушылар	мың	4837,0	6800,0	10000,0
	жүк	мың тонна/	10147,0	20500,0	30000,0
5.3.3	автомобиль,				
	соның ішінде:				
	жолаушылардың (көпшілік	мың	6540,7	8000,0	10000,0
	жүктердің	мың	н/д	н/д	н/д
5.3.4	өзен				
	соның ішінде:				
	жолаушылар	мың	-	-	-
	жүк	мың	-	-	-
5.3.5	теңіз				
	соның ішінде:				
	жолаушылар	мың	-	-	-
	жүк	мың	-	-	-
5.3.6	Құбырлық	мың			
5.4	Көше-жол желісінің				
5.4.1	Қала, кент құрылысы	км/к	3,7	4,4	5,2
5.4.2	қала маңы аймағы	-"-	-	-	-
6	Инженерлік жабдық				
6.1	Сумен жабдықтау:				
6.1.1	Жиынтық тұтыну, барлығы	мың м ³	224,07	393,84	537,98
	Соның ішінде:				
6.1.1.1	шаруашылық-ауыз су	-//-	140,60	222,00	341,25

6.1.1.	өндірістік қажеттіліктерге	-//-	33,25	43,30	66,57
6.1.2	басты су құбыры	-//-	305	420	630
6.1.3	пайдаланылатын сумен	млн	81,78	143,752	196,36
6.1.3.	жерасты су жинағыштапы	-//-	-	39,0	39,0
6.1.3.	жерүсті көздерден су жинау	-//-	81,78	143,752	196,36
6.1.3.	Орталықтандырылмаған су	-//-	-	-	-
6.1.4	ГКЗ жерасты суларынын	мың	-	48,0	48,0
	(бекітілген күні, есептік		16.10.2010ж. ҚР ГКЗ РК № 260-03-		
6.1.5	Тәулігіне орташа алғанда 1 адамға су тұтынуы	л/тәу	197,22	266,11	236,47
	соның ішінде:				
6.1.5.	Шаруашылық-ауыз су	-//-	123,73	150	150
6.1.6	Суды қайталап пайдалану	%	-	-	-
6.1.7	Желілердің ұзындығы	км	1412,00	1452,8	1618,2
6.2	Кәріз жүйесі:				
6.2.1	Ағын сулардың жалпы	мың м ³	169,21	304,3	464,74
	Соның ішінде:				
6.2.1.	тұрмыстық кәріз жүйесі	-//-	169,21	304,3	464,74
6.2.1.	өндірістік кәріз жүйесі	-//-	-	-	-
6.2.2	Кәріздік тазарту	-//-	254	442	607
6.2.3	Желілердің ұзындығы	км	907,00	931,1	1026,27
6.3	Электрмен жабдықтау:				
6.3.1	Электр энергиясын	кВт. сағ/ж	3478,3x10 ⁶	6180x10 ⁶	7050x10 ⁶
	соның ішінде:				
6.3.1.	коммуналдық-тұрмыстық	-//-	2782,6x10 ⁶	4944x10 ⁶	5640x10 ⁶
6.3.1.	өндірістік қажеттіліктерге	-//-	695,7x10 ⁶	1236x10 ⁶	1410x10 ⁶
6.3.2	Жылына 1 адамға	кВт. сағ	2899	3571	4027
6.3.2.	соның ішінде коммуналдық-	-//-	-	-	-
6.3.3	Жүктемелерді жабу көздері,	млн.	733	1200	1800
6.3.3.	соның ішінде: ЖЭО, МАЭС	-//-	502	742	742
6.3.3.	гидроэлектростанция	-//-	-	-	-
6.3.3.	біріккен энергия желісі	-//-	-231	-578	-1238
6.3.4	Желілердің ұзындығы	км	634,53	687,53	797,73
6.4	Жылмен жабдықтау				

6.4.1	Орталықтандырылған көздердің жалпы бағамы	МВт	3021,82	4660,19	7543,92
6.4.1.1	ішінде: ЖЭО	-//-	2958,1	4526,7	6898,8
6.4.1.2	аудандық қазандықтар	-//-	63,72	133,49	645,12
6.4.1.3	орамдық қазандықтар	-//-	-	-	-
6.4.1.4	Жергілікті көздердің	-//-	-	-	-
6.4.2	Жылуды тұтыну, барлығы	-//-	2423,2	3297,7	5704,6
6.4.2.1	соның ішінде: коммуналдық-тұрмыстық	-//-	2254,6	3061,6	5431,4
6.4.2.2	өндірістік қажеттіліктерге	-//-	168,6	236,0	273,2
6.4.3	ыстық сумен жабдықтауды	-//-	374,4	537,2	546,5
6.4.3.1	соның ішінде:	-//-	367,44	522,09	526,7
6.4.3.2	өндірістік қажеттіліктерге	-//-	6,98	15,1	19,7
6.4.3	жылумен жабдықтаудың көлемі мен ауданы	-//-	740,7	947,9	1936,3
6.4.4	Желілердің ұзындығы	км	867	884	990
6.5	Газбен жабдықтау				
6.5.1	Табиғи газды тұтыну,	млн. м ³ /	36,5	2 280,7	3 975,5
6.5.1.1	соның ішінде:	-//-	36,5	257,1	944,7
6.5.1.2	өндірістік қажеттіліктерге	-//-		62,0	107,7
6.5.2.	Сұйытылған газды	тонн/жыл	-	-	-
6.5.2.1	соның ішінде: коммуналдық-тұрмыстық	-//-	-	-	-
6.5.2.2	өндірістік қажеттіліктерге	-//-	-	-	-
6.5.3	Табиғи газды беру көздері	млн. м ³ /жыл	460	810	1050
6.5.4	Қаланың, басқа елді	%	-	-	-
6.5.5	Желілердің ұзындығы	км	515,7	1365	1425
6.6	Байланыс				
6.6.1	Халықты теледидардан	халықтың %	100	100	100
6.6.2	Халықты жалпыға ортақ пайдаланылатын телефон	100 отбасыға	36	37	38
7	Аумақты инженерлік				
7.1	Цөсерлі кәріз жүйесінің	км	610,2	654,2	1030,4
7.2	аумақты су басудан қорғау:				
7.2.1	ауданы	га	25 358	25 358	
7.2.2	қорғанис құрылыстарының	км	31,1	33	64,1
7.3	Шайылу мен себу, барлығы	млн. м ³ , га	-	-	-

7.4	Жағалауды нығайту	км	26	16	34
7.5	Жерасты сулары деңгейінің	га	100	19 679	15 000
7.6	Аумақты инженерлік дайындау бойынша	Тиісті		-	-
8	Халыққа салттық қызмет кеңесі				
8.1	Зираттардың жалпы саны	Га	657,9		1037,9
8.2	Крематорийлердің жалпы саны	бірлік			1
9	Қоршаған ортаны қорғау				
9.1	Атмосфералық ауаға зиянды заттар шығарындыларының	мың т/жыл	179,766*	130,02*	118,30*
9.2	Ластанған суларды ағызудың жалпы көлемі	млн. м ³ /жыл	86,752	111,070	169,630
9.3	Бұзылған аумақтарды қалпына келтіру	га	681.3	-	490
9.4	Шу деңгейі 65 Дб жоғары аумақтар	-//-	66,3 дБ	-	-
9.5	Шудың орташа деңгейі Экологиялық жағынан қолайсыз аумақтар (химиялық және биологиялық заттармен, зиянды микроорганизмдермен	га	48920.3	58142.2	71597.7
9.6	Санитарлық-қорғау	%	17.9%	14.2%	15%
9.7	Санитарлық-қорғау және су	га	12026.2	12636.1	13319.6
9.8	Топырақ пен жер қойнауын қорғау	-//-	-	-	-
9.9	Аумақтарды санитарлық	-//-			
9.9.1	Тұрмыстық қалдықтардың көлемі	мың т/жыл	524,99**	570**	660,0
	қалдықтарды саралап жинау, соның ішінде	%	-	-	-
9.9.2	Қоқыс өңдеу зауыттары	бірлік/ мың т.	1/250	1/450	2/900
9.9.3	Қоқыс өртеу зауыттары	жыл -»-	-	-	-
9.9.4	Қоқыс тиеу станциялары	-»-	-	-	-
9.9.5	Жетілдірілген полигондар (полигондар)	бірлік /га	15,13	15,13	115,13***
9.9.6	Қоқыс орындарының жалпы ауданы	га	24	24	115,13***

9.9.7	соның ішінде апатты	-//-	284	-	0
9.10	Табиғатты қорғау және табиғатты ұтымды пайдалану жөніндегі өзге де іс-шаралар: зират құрылысы полигон құрылысы	тиісті бірліктер			1 2 1 4
10	2021-2025 жылдар кезеңінде Бас жоспардың бірінші кезектегі жобалық шешімдерін іске асыру соның ішінде	млн. теңге	6 319 002		
10.1	Инженерлік инфрақұрылым	млн.			
10.1.1	Электрмен жабдықтау	млн.	402 250		
10.1.2	Жылумен жабдықтау, барлығы	млн.	28 828		
	соның ішінде	млн.			
	Жылу көздері	млн.	10 950		
	Жылу желілері	млн.	17 878		
10.1.3	Газбен жабдықтау	млн.	68 027,3		
10.1.4	Сумен жабдықтау және кәріз жүйесі	млн. теңге	Сумен жабдықтау – 63 378,88 Кәріз жүйесі – 23 197,567 (қолданыстағы бас жоспарға қосымша)		
10.2	Көлік инфрақұрылымы	млн.	545 343		
10.3	Әлеуметтік инфрақұрылым	млн.	5 166 401,8		
	соның ішінде				
10.3.1	Халыққа қызмет көрсеті мекемелерімен	млн.	752 566		
10.3.2	Тұрғын үй құрылысы	млн.	4 413 835,8		
10.4	Табиғатты қорғау және	млн.	21 575		

*) оның ішінде 2020 жылы автокөліктен -90,418 мың тонна; 2025 жылы – 92,393 мың тонна, 2035 жылы – 87,578 мың тонна.

Кәсіпорындарды газ отынына ауыстыру есебінен шығарындылардың жалпы төмендеуі.

**) оның ішінде рұқсат етілмеген полигондар 150 мың тонна.

***) оның ішінде 100 га – ҚТҚ жоспарланған полигоны

